ԹԷՐԱՁԷՍԱՆԷ ԷՖԷՐԵՍԸ

ՄԷՎԱՍՏԷ ԲՕԼԻԹԻՒԹԻՅԼ ԻԼՄԻՅԼ ՎԷ ՄԻԼԻՅԼ

ՎԷ ՍԱՒԻՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՎԷՎԻ ԴԱՁԷԹԱ ՏԸՐ

Գետելի սենեվի իքի եիւզլիւք գայիմ : Ալթը ամլըղը 1 եիւզլիւք գայիմ : Իւչ այլըղը 1 էլլիւիք գայիմ : Պիր նիւսխէսի 30 փարա պագըր : Բօսբա իւմրէքի բաշրա իչիւն սենելիկի 4 վէ ալթը այլըղը 2 եիրմիլիք գայմ տիր:

Ռումելի Ֆահիտէլի օլան նեշրիյաթ վէ իլանաթ մեհմանէն վէ մեհմունէնէ տերմ իտիլեճէք տիր: Իլանաթը սաիրէնին ամրցնա բազարլըգ իտիլեճէք տիրմ: Իտարէխանէնի Ստամպօլտա Գիւրբաճի խանընտա տըր :

ԱՍԻԹԱՆԷ X՝ ԻՑԼՈՒԼ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի կիւն սէլամլըգ ըէսմի ալիսինտէն սոնրա, վիւքէլայի ֆախիամ հազրաթը Եբլտրզ գասրը հիւմաեունունա թէճէմմիւ ի-տերէք Թահթը ըիասէթի Շէհին-շահիտէ ագտը էնճիւմէնի մէշ-վերէթ իթմիշլեր տիր :

— Մբսբը վէրկիսի գարշբլըգ թոդթուլմագ իւզրէ, տէվլէթի Սլիյէ թարաֆընտան ագտ օլու-նաճագ իսթիդրաղը սոն գոնթ-ըաթսունուն հիսսէտարան նա-մընա օլարագ Մ. Բալմէր վէ Պու-վերի թարաֆընտան իմզալանաբ-ղը Ֆինանսիյէ նամ զաղէթաստա կէօրիւլմիշ տիր :

—Պու կիւնլէրտէ Կիրիտ՝ վէ Պէր իւլ Շամտա պուլունան ասա-քիրի Շահանէտէն օն թապուր բիատէ իլէ պիր խայլը սիւվարի-նին Տէտէ Աղաճա չըգարագ Օս-ման բաշա ֆըրգասբյլա պիրլէշ-ճէքլերի, էտիրնէ զաղէթասընտա եազըլմըշ տըր :

—Կէլիպօլու իսթիհքեամաթը-նա մէմուր օլան Հալէթ բաշա հազրէթլերինին պու կիւն Տեր-տաատէթէ վիրուլերինէ պէքլէ-նիյօր :

—Բաուֆ բաշա հազրէթլերի-նին Սատամպօլա ավտէթ իտճէ-յինի, վէ Թահիր բաշանըն մու-վագգաթէն անըն եէրինէ թային օլունտուղունու Լէվանթ Հէրալտ զաղէթասընըն Ճումատա քի մուխպիրի եազըեօր :

—Մէճրուհիյնի ասքէրիյէ ի-չին պու ագշամ Հէյպէլի ատա-սընտա իճրասը մուգարրէր օլան գոնսէր, հավանըն պօզուգլուղու ճիհէթիյլէ կէլէճէք հաֆթաեա պրագըլմըշ օլտուղու, իտարէխա-նէմիզէ վերիլէն մալիւմաթ իւզէ-րինէ իխթար օլունուր :

—Ինկիլիզ էլչիսի Մ. Լայար-տըն եէկէնի օրուզ, Պալգան օր-տույու հիւմաեունու նէզտինէ Ինկիլիզ տէվլէթի թարաֆընտան ասքէրի մէմուր թային օլունմուշ օլան Մ. Ժիւլիէն Լայարտըն Շիպ-գատա իւչ հաֆթատան պէրու միւպթէլա օլտուղու թիֆօ իլլէ-թինտէն խէլաս օլամաեարագ, օրատա վէֆաթ իթտիյի, վէ Շիպ-գատա վագը Պուլղար մանասթը-ըընա տէֆն օլունտուղու մահա-լինտէն պիլտիրիլիյօր :

— Ֆիլիպէտէն եազը յօրլար :

Շու արալըգ չէհրիմիզտէ 1250 նէֆէր տղըրճա եարալը իլէ 250 խասթա վար տըր քի Սթաֆօրտ-Հաուզ գոմիթէսինին թապիպ վէ ճէրահլարը մարիֆէթիյլէ թէ-տավի օլունմագտա տըրլար : Մուախխարէն ամէլիաթ ճէրահի-յէ իճրա իտիլէն 30 նէֆէրտէն եալընըզ 3իւ թէլէֆ օլմուշ տըր :

— Կէլէճէք հաֆթա, մէճրու-հիյնի ասքէրիյէ մէնֆաաթը իչին, Մէքթէպի Սուլթանի միւտիրի Սլի Սուավի էֆէնտինին թահթը նազարէթինտէ օլարագ Պէյօղ-լունտա Դրուտաան թէաթրօսուն-աա պիր օյուն վերիլէճէք տիր :

— Շիպգա ճիհէթլերինէ եա-ըըմ արշըն դար եազմըշ օլտու-ղու, մահալինտէն պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլիյօր :

— Կրան տիւգ Նիգօլա Էւրո-բատա պուլունան Ռուսիա սէ-ֆիրլերինէ պիր թէլէկրաֆ չէքէ-րէք, պունտա, «օն պին գատար Օսմանլը ասքէրի Օրհանիյէ ճի-հէթինտէն իլերիլէմէյէ պաշլա-եբպ, եանլարընտա էրզագ վէ միւհիմմաթ տօլու պին սէքիզ եիւզ գատար արապա տախի օտու-ղու հալտէ պունլարըն մէնինէ մէմուր օլան Ռոսիա սիվարիլերի-նի թարումար իտէրէք մուզաֆէ-ըէն Բլէվնաեա կիրտիլեր տէմիշ տիր :

Վագբթ

— Խբտիվի Մբսբը հազրէթ-լերինին մախտումու Բրէնս Հասան բաշա հազրէթլերինին Սիլիսթրա-տան դարշու եագաեա կէչտիյի-նէ տաիր պիր կէօնէ ըէսմի խա-պէր օլմատըգընը Վագբթ զաղէ-թասը պիլդիրիյօր : (Վագբթ նէ պիլիր պէլբի պէօյլէ պիր խապէր Պասիրէթէ կէլմիշ տիր : Պու մի-սիլու խուսուսաթ հադգընտա Պասիրէթին հանկը վէրտիյի մա-լիւմաթ եաղնըշ տըր քի պու տա եաղնըշ օլսուն . . .) :

*—Մօսգօֆլարըն թալէպ վէ միւ-բահասաթը իւզէրինէ Ալմանեա վէ Ինկիլթէրրա վէ Ավսթրիա տէվ-լէթլերի, գըշ կէլտիյինտէն պահա-լէ, շիմտիտէն պիր միւթարէքէ ագտընը թարաֆը տէվլէթի Ալի-յէեէ թէքլիֆ իթտիքլերինէ տա-յիր պիր թէվաթուր վար իսէտէ, տահա սըհհէթի մալիւմ տէյիլ տիր : (Պուէրէ)

—Շիրքէթի Խայրիյէ վէ տէ-բունի քէօբրիւ վաբօրլարը պիլ-եէթլերինէ օնար բարա տահա զամմ օլունուպ, պունտան հասըլ օլաճագ մէպալիզ, հիւքիւմէթ մարիֆէթիյլէ, մուհաճիրլինին լէ-վազիմաթընա սարֆ օլունաճաղը իշիտիլտիյինի Պասիրէթ եազըեօր :

— Հինտիսթանտա վագը Մօ-բիս ատասընտա սաքին Իսլամ ա-հալիսի թարաֆընտան Ստամպօ-լա պիր ատէտ Ինկիլիզ լիրասը կէօնտէրիլմիշ տիր :

— Գըպրըստան Իզմիրէ չըգա-ըըլմագտա օլան իքի սանտըգ էշ-եայըաթըգա (անթիգա) հիւքիւմէ-թի մահալիէ թարաֆընտան զապթ օլունմուշ տըր : Պունլար Իզմիր Ռում մէքթէպինէ նագլ օլունա-ճաղը ճիհէթլէ, ճանիպի հիւ-քիւմէթտէն իրասէ օլունմասընը Ֆար տիւ Պօսֆոր թավսիյէ իտէ-յօր իսէտէ պու միսիլու էշեայը նատիրէ պիր մէքթէպտէն իսէ, պիր հիւքիւմէթ տահա զիեատէ էլզէմ օլտուղունտան, վէ պու պապտէ տախի պիր նիզամսամ մէվճուտ պուլունտուղունտան, ահքեամընճա հարէքէթ օլուն-մասը տահա մինասիպ տիր զանն իտէրիզ :

—Թէպտիլի ապու հավա զըմ-նընտա, ֆամիլեասըյլա պէրաբեր տէօրթ մահտան պէրու էվրօբա ճանիպինտէ տուլունան Պանդ Օսմանի թէրճէմանը Ֆոլց Անթու-ան էֆէնտի, պու կիւնքի Մար-սիլեա վաբօրույա. Սթամպօլա ավտէթ վէ մուվասլէթ իթմիշ տիր :

—Պիր միտտէթտէն պէրու մէ-մուրիյէթի մախսուսէ էլէ Լօնտ-ըատա պուլունան Մալիյէ միւա-թեշարը աթուֆէթլու Զիւհտի պէյ հազրէթլերինին, Պայրամ էրթէսի Սթամպօլա կէլէճէյի խա-պէր ալընմըշ տըր :

—Պաթումտան 16 էյլուլ թա-բիխլէ եազըլըօր :

Իքի թարաֆ օրտուլարընտա տախի, տուրդունլուգ տէվամ է-տէօր : Մօսգօֆլար չիմտիլիք Զամչարա օրտուկեահլարընընէթ-ըաֆընտա թապեա եաբմագլա իշ-թիղալ իտիյօրլար՝ :

Պու կիւնլէրտէ Մօսգօֆ օրտու-սունա խայլը եարտըմ եէթիշմիշ տիր : Վլատի-Գօգաստան կէլէն ասքէրտէն պաշգա Զամչիրատան տախի Օկինկէրթէ պիր ֆըրգա ասքէր կէլմիշ տիր : Մօսգօֆլա-ըընընէթ թէքրար հարէքէթի թէար-ըուզլիյեեէ պաշլայաճագլարը մէ-մուլ օլտուղունտան, պունլարընընէթ հիւճումինէ դարշը կէլմէք իւզ-ըէ Տէրվիշ բաշա հազրէթլերի հէր կէօնէ թէտապիրի իթթիխաղ իթ-մէքտէ տիր :

Մօսգօֆ օրտուլարընընէթ սըհհէթի հալի ըէք ֆէնա տըր, չիւնքի պուլունտուգլարը մահալին հա-վասը զայէթ պօղուգ տըր : Ասքէրին չօղու, Գավգասիանընընէթ ապու հավասըյլա իմթիղաճ իտէմմէք տիր :

Գըշընընէթ ասքէրին հիւսնիւ սու-ըէթլէ կէչինէպիլմէսի իչին հէր տիւրլու թէշէպպիւսաթա տէվամ օլունույօր : Քուչէվանտա իքի եիւզ եաթագլըգ պիր ասքէրի խասթախանէսի տէրտէսթի թան-զիմ վէ թէրթիպ տիր :

Պաթումտա սըհհէթի ումումիէ պէր քէմալ տըր :

Թաշրաեա կէօնտէրիլէն զաղէ-թալարընընէթ ապօնէ պէտէլերինին պիր ան էվվել իտարէխանէվիզէ կէօնտէրիլմէլերի խասսէթէն նի-եազ օլունուր :

ԽԻԼԱՍԱՑԸ ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԴԻՑԷ

—

Վուգուսթը հարպ, Էվրոբա տէվլէթլէրինի խապը զաֆլէթտէն օյանտըրըպ ֆիիլիյաթէ տավլէթ իթմէք տէրէճէլէրինէ եագլաշըեօր, վէ հարպ խարապաթը իւզէրինէ պիր եէշիլ մասա տահա գուրուլաճաղընը մէմուլ իթտիրիեօր։ Պիր միլեօն գէլըճըն քէսէմէտիյի պիր տավայը, պէշ օն տիբլօմաթ գալէմի քէսէպիլէճէք մի, եախօտ պինլէր իլէ թօք սէտալէրի պիր գաչ գալէմ չաթըրթըսընտան գօրգուպ սիւքիւնէթ մէճպուր օլապիլէճէ՞ք մի. պէքլէյէլիմ վէ կէօրէլիմ։

Էվրօբանընն թէքլիֆլէրինէ գարշը պիզիմտէ թէքլիֆլէրիմիզ վար. պիզիմքիսի սահիֆէլէր տօլտուրուր, պէնտ պէնտ թաատատ օրունուր, ուզուն ուզատբեա մուպահէսէլէր օլունուր չէյլեր օլմաեըպ իքի լուղէթտէն իպարէթ տիր. իսթիգլալիյէթ վէ թէմամիյէթ։

Փ՝քի էսաս քի, անլէրին իւզէրինէ պինա օլունմաեան տէվլէթ տէվլէթ տէյլի տիր. չիւնքի տէվլէթ տեմէք, իսթիգլալիյէթ վէ թէմամիյէթ չումուլի տեմէք տիր. պու իւչ լուղէթ պիրիպիրինտէն թէֆրիգ օլունամաղ, վէ հիչ պիրի եալընըզ տուրամաղ։

Լաքին պիզ պիր շէյ եաբտըգքի, վագթընտա սեվապ օլտուղու հալտէ, չիմտի պէր միւդթէզայը ահվալը զէման խաթա ատտ օրունապիլիր։

Իպթիտա 1840 սէնէսինտէ, մալիւմ օլան տախիլե պիր պուխրան ղայլէսի արասընտա թէմամիյէթ վէ իսթիգլալիյէթը տէվլէթիմիզին մուհաֆաղասընը տուէլը մուչաղզամայը Էվրօբայա թահիւա իթտիրտի։ Տիմէք օլտուքի, եալընըզ պիզէ կէլինճէ, տէվլէթ հիյէթինին էճզայը միւթէմմիմէսինտէն օլան իսթիգլալիյէթ վէ թէմամիյէթ մէճհուլ կէօրիւնիւպ խարբճտան յտա թէէմինաթ լազըմ կէլտի. պիր հիյէթ քի հիչ պիր էմնալ իլէ մազուր օլմամաղ ըտը. պիզ Ֆրանսըզ, Ինկիլիզ, Նէմչէ եա Մոսգօֆ տէվլէթի տէրսէք, թէմամիյէթ վէ իսթիգլալիյէթի սապիթ պիրէր տէվլէթ պիլիպ, Էվրօբա իսէ, Օսմանը տէվլէթի տէտիքտէ, թէմամիյէթ վէ իսթիգլալիյէթինի հիյէթը տէվլէթտէ կէօրմէյիպ, խարբճտան օլան թահիւատէ կէօրէճէք իտի։

Վագտա Էվրօբա բօլիթիգասը, Մէթէրնիք, Ռուսէլ, Բալմէրսթօն, Նէսէլրօտ կիպի ասհապը ըէվիյէթտէն օլան զէվաթը մուաղզամա իտարէսի թահթընտա պէր տէվամ օլապիլէյիպի, պունտա տա պիր պէիս եօգ իտի. չիւնքի օնլարըն սէօզիւ սէօզ իտի. օնլարըն բօլիթիգասը մուհաֆազա բօլիթիգասը իտի. օնլարըն աղնատըզը թէմամիյէթ վէ իսթիգլալիյէթ պաշգա չէյ իտի, չիմտիքիլէրին ազնատըզը պաշգա չէյ տիր։

Իմտի չիմտիքի հալիմիզի ազնամագ, չիմտիքի բօլիթիգալարա ագբլ էրտիրմէք իչիւն, շու եա պու ըէսմի եա ղայրի ըէսմի ղազէթալէրտէն պէնտլէր թէրճիւմէ իտէրէք չամաթա գօբարմագ եախօտ քէնտի քէնտիմիզէ պիլմէտիյիմիզ վէ ազնամատըզըմըզ բօլիթիգալարա քէյֆը մա եէշա մանալար վէրէրէք բաթըրթը չգարմագ քեաֆի տէյիլ տիր։

Պիզիմ բօլիթիգամըզըն էսասը տէվլէթիմիզին իսթիգլալիյէթի վէ թէմամիյէթի իսէ, Էվրոբատա տախի հիչ պիր տէվլէթ իչիւն պաշգա պիր էսաս կէօսթէրիլտիյի եօգ տուր՝. պու պէօյլէ օլայբաը Էվրոբա իլէ պիզիմ պէյնիմիզտէ հիչ պիր մուպայէնէթ գալմագ ըտը, լաքին չիմտի աչիքեար կէօրիւնիւյօր քի պիր մուպաեէնէթ վար, նէ տիր պու մուպայէնէթին սէպէպի օնու աղնայալըմ։

Գըրգ էլի սէնէ էվվէլինէ կէլինճէյէտէք, Էվրոբա տէվլէթլէրի նէզտինտէ հուգուգու տուէլիյէ միւլթէզէմ օլուպ, հուգուգու ումումիյէնին չօգլուգ լագըրտըսը օլմագ ըտը։

Լաքին 1848տէն պէրու Էվրոբա, մէսլէքինի թէպտիլ իթտի եախօտ իթմէյէ մէճպուր օլտուօ վագթտան պէրու վէ խուսուսի իլէ չիմտիլէրտէ հուգուգու ումումիյէ հուգուգու տուէլիյէյէ թագատտիմ իթմէյէ պաշլատը վէ մուամէլէ պիւսպէյթիւն թէպտիլ օլտու։

Իմտի հուգուգու տուէլիյէ վէ հուգուգու ումումիյէ նէ տիր, էվվէլա պունլարը թաֆսիլ իտէլիմ։

Հուգուգու տուէլիյէ հէր տէվլէթին, տախիլինտէ միւսթագիլ վէ միւլքիւնին թէմամ օլմասը տըր։

Պիր տէվլէթին ԷՆԴԷՊԷՆԴԱՆԹ իլէ տախի, մէմալիքինէ կէօսթէրտիյի հուտուտ աղնաշըլըը, քի տախիլէն վէ խարիճէն հէր հանկը թէրաֆտան օլուր իսէ օլսուն միւմթէնիիլ թաարրուզ պիր հուտուտ իթիպար օլունուր։

Էյէր հուգուգու տուէլիյէ պու սիւրէթը ասլիյէսինտէ սապիթ օլապիլէյիտի, պիզէ հիչ պիր իլիշէն օլամայըպ, նէ 1854 սէֆէրի նէ տէ պու 1877 սէֆէրի միւմքին օլամագ ըտը։

Լաքին պիզ պու հուգուգու աթիգէյէ սարբլըպ տուրտուղումուզ հալտէ, Էվրոբա սիվիլիզասիօնու պաշգա պիր հուգուգ տահա իճատ իտիպ, եախօտ կէօմիւլիւ իքէն մէզարտան չըգարըպ, հուգուգու ինսանիյէ եախօտ հուգուգու ումումիյէ նամբ իլէ թէղլին իտէրէք, հուգուգը տուէլիյէեէ տէ թագատտիմ իթտիրտի։

Պունուն նէ՝ օլտուղու պիլինմէտիքճէ, չիմտիքի Էվրոբա բօլիթիգասը աղնաշըլմագ օլտուղունտան, ուզունճա թարիֆէ միւհթաճ տըր։

Էվրոբանընն սիվիլիզէ գանունիլէրի տէրլէր քի, ինսանլար տէվլէթ հիյէթինէ կիրմէզտէն, ինսան իտիլէր, վէ պիր ինսանլըգ հուգուգլարը վար ըտը. վագտա ինսանլար սօղրատան տէվլէթ հիյէթինէ կիրիպ, տէվլէթ հուհուգլարընա տա մալիք օլտուլար, լաքին տէվլէթ հուգուգու ինսանլըգ հուգուգունու մահվ իտէմէզ։ Շիմտի պու ինսանլըգ հուգուգլարընընտա նէ օլտուղունու պաղը մէրթէպէ պէեան իտէլիմ։

1. Հէր ինսան հիւրը տիւր. ինսան եէսիր օլամագ։

2. Հէր ինսանընն պու տիւնեատա եաշամագ հագգը պիր տիր, օնուն իչուն գանունուն խարբճընտա քիմսէ քիմսէյի էօլտիւրէմէզ։ (Շիմտի պաղը եէրլէրտէ գանունա պիլէ ատամ էօլտիւրմէյէ սէլահիյէթ վէրիլմէեօր։)

3. Ինսանընն վիճուտինտէն զիեատէ վիճտանը սէրպէսթ օլմալը տըր. օնուն իչուն հէր ինսան սէրպէսթ տիր իսթէտիյի տինէ թապի օլմաղա վէ իսթէտիյի տինի թէրք իթմէէ։

4. Հէր ինսանընն հագգը տըր չալըշմագ, գազանմագ, մալ վէ միւլք իտինմէք, քէզալիք հէր ինսանընն հագգը տըր էվվէնմէք վէ ֆամիլեա սահիպի օլմագ, պունլարա հիչ պիր տէվլէթ հիչ պիր սէպէպլէ ումումէն մանի օլամագ։

5. Պալատա մէզքիւր տէօրթ մատտէեէ մումանսաթ օլունտուղու հալտէ, հէր ինսանընն հագգը տըր ճէպրի ճէպր իլէ տէֆ իթմէք։

Պունլար կիպի տահա պիր չօգ շէյլէրտէ վար. չիմտի պու հուգուգու ումումիյէ եա ինսանիյէ տէնիլէն շէյլէր հուգուգու տուէլիյէեէ թագատտիմ իթտիրիլտիյի կիպի, հիչ պիր տէվլէթտէ նէ թէքմիլ իսթիգլալիյէթ գալապիլիր նէ տէ թէքմիլ թէմամիեէթ։

Պու կիւնքի Էվրոբա տէվլէթլէրի պու մէպտէլէրի գապուլ իտիպ իթիրաֆ իտէրլէր քի չիմտի էօյլէ թէքմիլ միւսթագիլ, թէքմիլ սէրպէսթ տէվլէթ օլամազ, վէ Էվրոբա բօլիթիգասընա պու միհվէր իւզէրինէ տօլաշըր։

Միւսթագիլ պիր տէվլէթ, մէմալիքինտէ եէսիր գուլլանտը մը, օնու իճապ իտէր իսէ հարպէն տախի մէն իթմէեէ պաշգա պիր տէվլէթին սէլահիյէթի օլուր տէրլէր։

Պիր տէվլէթին մէմալիքինտէ գանունուն խարբճընտա ատամ էօլտիւրիլտիսի, օնա տա միւտախէլէ ճայիզ տիր տէրլէր։

Պիր տէվլէթին մէմալիքինտէ շու եա պու մէզհէպէ պիր թազեիգ կէօսթէրիլտի մի, օնա տա միւտախէլէ։

Հասըլը պիր տէվլէթ մէմալիքինտէ ահալինին սէրբէսմէսինէ պէօյիւմէսինէ, զէնկինլէմէսինէ մանի օլունտուսու, օնա տա միւտախէլէ։

Նիհայէթ հուգուգու ինսանիյէեէ եա ումումիյէեէ մուղայիր զուլումարա պիր ահալի թահամիլ իտէմէյիպտէ զօրպա գալգտը մը, օնու հուգուգու միլէլ զօրպա սայմայըպ, հագգ թալէպ իտիճի մագամընտա թուրթար, օնուն իչուն հիմայէյիտէ մուալէնէթիտէ թէճվիզ իտէր։

Թէմամիյէթ մատտէսինէ կէլինճէ, պունա տա հուգուգու միլէլ տէր քի, պիր տէվլէթին խարթատա մէմալիքինէ հուտուտա կէօսթէրմէսի մէմալիքինին թէմամիյէթինէ քեաֆի տէյիլ տիր. իլլա հէր հուտուտտա, օրալարընն սահիպի օլտուղունա տայիր պիր գալէ, պիր դարաղօլ, պիր սիւթին պիր պայրագ պուլունմալը տըր. հուտուտ եալընըզ պէնիմ տիր տէյէրէք աչըգ պրագբըր իսէ, էօյլէ աչըգ հուտուտլարա կիրիպ չըգմագ պիր թաարրուզ ատտ օլունմայօր։

Պու ուզունճա թաֆսիլաթտան շունու աղնաթմագ իսթէրիզ քի, պու կիւնքի կիւն թէմամիյէթ վէ իսթիգլալիյէթիմիզի Էվրոբա տէվլէթլէրինէ պիր քէրրէ տահա թէհիւտա իթտիրսէք տէ եինէ մաթլուպ հասըլ օլամայաճագ, չիւնքի օնլար քէնտի թաասվվուրլարընտա օլան պիր թէմամիյէթ վէ իսթիգլալիյէթի թահիւ՝ իտէճէքլէր, պիզտէ պիզիմ թասավվուր իթտիյիմիզ իսթիգլալիյէթ վէ թէմամիյէթի թահիզատ իթտիրլէր զանն իտէճէյիզ, վէ թահիւտնամէնին միւրէքքէպի գուրումազտան եէնէ մուարաղա զուհուր իտիպ, 1841 տէն 1854 վէ 1854 տէն 1877 թէվէլլիւտ իթտիյի կիպի 1877 տէն տէ պաշգա պիր մուհարէպէ թարիխի թէվէլլիւտ իտէճէյի չիւպհէսիզ տիր. չիւնքի վայ եէսիր գուլլանտըն, վայ ատամ էօլտիւրտիւն, վայ մէզհէպէ տօգունտուն, վայ զուլմ էթտին վայ չունու էթտին վայ պունու էթտին տէյէրէք միւտախէլէյէ

գալիքշեպ, միւսախէլեսէն տէ թապիի մուհարէպէ զուհուր իտէճէք տիր։

Իմոի պու տէֆա թէքրար պիր թահիւտէ լուզում կէօրիւնիւր իսէ եալընըզ լուզէթէ պաղլանըպ տա զաֆիլէթտէ պուլունմամադ իչիւն, լուզէթին մանասբտա պիրէր պիրէր թէֆսիր օլունմալը տըր, խթիգալիյէթ տէմէքլէ նէ աղնայօրլար, թէմամիյէթ տէմէքլէ նէ աղնաշբլբ.յօր, պունլար սէրահէթէն կէօսթէրիլմելի տիր։

Պունու պիր էօրնէք քլէ տէ թաֆսիլ իտէրիմ։

Պիզտէ էյլրը դէֆթէրէ տէյի պիր թադըմ չբպանլար վար. վագթը իլէ Էւրոբատա տա պու չբպանլար վար ըսբ վէ տահա տա չօգ իտի. չիմոի օրատա գալմատը։

Պիզ պիր էյալաթը միմթազէ աէյիպ կէչիյօրուզ, լաքին Էւրոբատա պէօյլէ մի՞ տէյօր, նիչին տբգգաթ օլունմայօր, Էւրոբա պու պապտէ էօյլէ պիր թապիր գուլլանբ.յօր քի պիզտէ օ թապիրին էսէրի եօգ տուր, եանօտ պիզ կէօրմէ.յօրուզ։ Պու տուր, օ-չէնբրէ, վասալէրէ, օ-պէրէն վասալ թապիրլէրի։

Պիզճէ պու էյալաթը միմթազէ, եանի Ուլահ, Պուղտան, Սբրպ Պարա տաղ, Ճէպէլը լիպնան, Մբսբր, Թունուս, այնի սայբը վիլայաթ կիպի մէմալիքի Շահանէտէն մատուտ տուր վէ ահալիլէրի տէ ճիմլէթէն տէվլէթը Ալիյէ թէպասը տբր. լաքին Էւրոբա իթիգատը պէօյլէ տէյիլ տիր. օնլարճա էյալաթը միմթազէ ԷՀ մէմալիքի Շահանէ տիր. վէ թէպասարը նիմ տէվլէթը Ալիյէ թէպասը տբր, վէ տէվլէթը Ալիյէ անլէրին նիմմէթպուլու տուր պաչգա թապիր պուլամատբղբ.մբզտան մէճպուր օլտուգ պու ԷՀ թապիրինի գուլլանմաղա նիմ եէրինէ մէշրութ տա տէնէպիլիր։

Հալ պու քի օնլար Եիւղիսիւզէ Սիւրէն, վասալ տէրլէր, պիզ օնու եինէ մէթպու, թէպաա թէրճէվէ իտէրիզ. օնուն իչին հիչ պիր վագթթ նէ օնլար պիզիմտէ տիկիմիզի աղնայաճաղ վէ նէ պիզ օնլարբն տէտիյինի. օնլար զանն իտճէ.ք քի քէնտի իշլէրի կէօրիւլիյօր, պիզ զանն իտճէ.յիզ քի պիզիմ իշիմիզ կէօրիւլիյօր. պիր տէ հագբգաթը հալ մէ.յտանա չբգ.տբզբ կիպի, միւտախէլէ, թաարրուզ, մուհարէպէ պաչբ ուճունտա պուլունաճաղ տբր։

Մէսէլա օնլար տէ.յճէ.ք քի, եէնիտէն պիր թադըմ էեալէթը միմթազէ իճատ իթմէք սիզին թէմամիյէթինիզէ տէ տօգունմաղ տէյիլ տիր. չիւնքի հալա պէօյլէ իչ պէշ էեալէթինիզ վար, օնլար տօգունմայբպ տա նի՞չին պունլար տօգունաճաղ։»

«Պաղբ վիլայէթլէրինիզի իտարէի մախսուսէ իթմէք պու տա խթիգալիյէթինիզէ տօգունմազ. չիւնքի պէօյլէլէր տէ վարտբր վէ տօգունմաեօր։

Իմոի տահա զիեատէ ուզաթմամադ իչին չու գատար տէրիզ քի, պու տէֆա տա պիրիպիրիմիզին ֆիքրի անլաշբլմաեարագ, եալընըզ լուզէթլէրէ պաղլանարագ գարար վէրէ.իրսէ, եինէ մոչվագգաթ պիր շէյ օլուպ, էրքէն եա կէճ էօզրիւ իլէթի մէյտանա չբգ.ապիլիր։ Պունուն իլէ պէրապէր թէէպիւֆլէ իգրարէ մէճպուրուզ քի, պու կիւնքի կիւն ինսանլար հուգուգտան զիեատէ գուվվէթէ բայէթ իթմէքտէ տիրլէր. վագտա հէր վագբթ պու պէօյլէ կէլմիշ, պէօյլէ կիթմիշ տիր, անճաղ չու ֆարգ վար տբր քի, էսկիլէր գուվվէթէ հագգտան զիեատէ իթիպար իթտիքլէրինի իգրար իտէրլէր իտի, չիմտիքիլէր իսէ հագգա իթիպար իտէեօրուզ տէյի եինէ գուվվէթէ թաբբնմագտա աբրլար։ Պու խուսուստա եագբն վագթլարտա չօգ շէյլէր կէօրիւլտիւ ամմա, պու կիւնքի կիւն քէնտի հագգբմբզտա կէօրիւլէնլէր տէ քեաֆի տիր։

Իպթիտատա Էվրոբա, գուվվէթի Ռուսիատա կէօրիւպ, օնա եարարլբգ իթտի, չիմտի գուվվէթի պիզտէ կէօրտիյիւնտէ պիղի ալգբշլաեօր։

Եարբն գուվվէթ եինէ Ռուսիայա թէվճճիւհ իթսին, «եինէ օնա միւսահէնէ օլունուր, Էւրոբանբն եանի պէլգիմ պիւթիւն տիւնեանբն բօլիթիգասբ տա չիմտի պու տուր, վէ եալընըզ պիզիմ հագգբմբզտա տէյիլ իլլա ճիւմլէ հագգբնտա։

Պու սէպէպլէ պիւթիւն գուվվէթիմիզի սարֆ իտէրէք վէլէվ Ռուսիայա թէքմիլ զալէպէ իթսէք տէ, սոզրա պաչգա գուվվէթիմիզ գալմատբղբնը Ռուսիա կէօրտիւքտէ, եինէ բօլիթիգաճա օլսուն պիզէ զալէպէ իթմէ.յէ չալբչբը։

«Սուլհ իսթէրսէն ճէնկ հազբրլբզ կէօր» զարպբ մէսէլի պու մէվգիտէտ իսթիմալէ չայան տբր։

Տէմէք տիր քի, պիր տէվլէթ հալա պէօյիւ.ք պիր ճէնկէ գուտրէթի օլարագ, սուլհա մէյլ իթտիյի հալտէ քէնտիսինէ խայբրլբ օլուր. սուլհ միւքեալէմէսինէ օթուրան պիր մուրախխաս, արգասբնտա պիր գաչ եիւզ պին սիւնկիւ վէ պիր գաչ միլիոն լիրա կէօրիւրսէ պաչգա լիսանտա պուլունուր արգասբնբ պօշ կէօրիւրսէ պաչգա լիսանտա։

Թէվարիխ շահատէթ իտէր քի, պիր տէվլէթ մուհարէպէյէ տէվամ իտէպիլիր հալինատ սուլհա թալիպ օլուր իսէ, քէնտիսինէ խայբրլբ օլուր, եօգսա մուհարէպէյէ տէվամ իտէմէ.յէճէյի մէ.յտանտա օլարագ սուլհա թալիպ օլուր իսէ, օ սուլհտան պիր շէյ իսթիֆատէ իտէմէյէճէյի էմսալի տէլալէթի իլէ մալիւմ օլան շէյլէրտէն տիր։

Իմոի խիւլասա իտիւպ տէյէ պիպիրիզ քի, Էւրոբա պիզիմ թէմամիյէթ վէ իսթիգալիյէթիմիզի թէ.քրար թահիւտ իտէպիլիր, ֆագաթ քէնտի վէրտիյի մանա իլէ եանի հուգուգու ումումիյէյի հուգուգու տուէլիյէյի թագատտիւմ իթտիրմէ.ք չարթբ իլէ. էյէր պու հուգուգու ումումիյէ տէնիլէն շէյ եա պիզիմ իշիմիզէ կէրմէզ, եա իճրասընը միւմքին կէօրմէզ իսէ.ք օ թահիւտիւն պիղէ հիչ պիր ֆայիտէսի օլմամաղ, չիմքի իսթէտիքլէրի վագթ պիր պէհանէ պուլուպ, թահիւտլէրինի բայիմալ իտէպիլիրլէր, եա.խոտ իտէն օլուրսա սէս չբգարմազլար։

Եօգ պիզտէ հուգուգու ումումիյէնին հուգուգու տուէլիյէմիզէ թագատտիւմինի թէճվիզ իտէր, վէ իճրասընը գապիլ կէօրիւրսէ.ք, վէ պիր ան էվվէլ թէշէպպիւս տէ իտէրսէ.ք, օ վագբթ էճնէպի թէահուտինէ տէ գաթա իղթիճբմբզ գալմազ։

Պէօյլէ պիր հալտէ արթբգ տէվլէթ օշմամբզ, թէմամիյէթ վէ իսթիգալիյէթիմիզին մուհաֆազասընը շամիլ օլուպ, շէրայիթի սուլհիյէ սատէճէ մէսալիհի տա.խիլիյէ վէ մէնաֆիի մախսուսէմիզ տայիրէսինտէ ճէվէլան իտէպիլիր, վէ միւքեալէմէեէ օթուրուլտուգտա, իշթէ պիզտէ սիզին թէմամիյէթ վէ իսթիգալիյէթինիզի թահիւտ իտէեօրուզ տէյի էվվէլ էմրտէ պիզի մինէթտար իգիւպտէ աղգբմբզը գաբայամաղլար։

Պունուն իլէ պէրապէր Էվրոբա տէվլէթլէրի հագիգէթէն պիզի սուլհա տավէթ իտէ յօրլար մը, վէ էյէր իտէ յօրլար իսէ միւրատլէրի նէ տիր, պիզէմի պիր խայրխահլբգ կէօսթէրմէ.ք տիր Ռուսիայա մը. պիզիմ մէնֆաաթբմբզբմբ արայօրլար քէնտիլէրինինքինիմի. պուրալարբ հէնիւզ սէրահէթէն մալիւմ օլաճաղ գատար աչբգտա օլմատբղբնտան, տահա Էւրոբա բօլիթիգ.ասբնա պիր ըէնք, պիր սավալբ թէվճճիւհ կէօսթէրմէ.ք գապիլ տէյիլ տիր։

Ճիմտի հալա մուհարէպէտէյիզ։ Պու մուհարէպէտէնտէ իչ նէթիճէ պէ.քլէնիլիր, եա պիզ թէ.քմիլ Ռուսիայբ եէնէրիզ, եա Ռուսիա պիզի եէնէր, եա իքիմիզտէ պիր պիրիմիզի եէնէմէյիպ իչի կէլէճէ.ք սէնէեէ թէխիր իթմէ.ք լազբմ կէլիր։

Պու իչ հալտէտէ Էւրոբա սապբգբ վէճճ իլէ արթբգ պիգայտ վէ պիհաճէթ տուրամաղ օլաճաղընտան, եագբնտա մուհարէպէ նէ նէթիճէ հասբլ իտէճէ.քսէ օնա կէօրէ բօլիթիգա գուլլանմաղ լիչուն, օլապիլիր քի պու սուլհ տավէթի էյէր սահիհ իսէ, պիր իսթիմզտճատան իպարէթ օլսուն, վէ արգասբ կէթիրիլմէյիպ եինէ հարպ վուգուաթլարբնա վէ նէթիճէլէրինէ ինթիզար օլունսուն։ Ինթիմալ տբր եանքբբզ, լաքին պիզ մուհարէպէյի մութլագա մէն իթմէ.ք մագսէտի իլէ պիր սուլհ չարէսինէ պագմագ բօլիթիգասընը հալա կէօրէմէ.յօրուզ Էւրոբատա. պէօյլէ պիր ճահտ անճաղ Էւրոբա տէվլէթլէրինին թամ իթթիֆագբ իլէ միւսմիր օլապիլիպ, տահա էօյլէ պիր խալիսանէ իթթիֆագ էսէրի տէ կէօրէմէեօրուզ։

Պագալբմ կէլէճէ.ք հաֆթաեա գատար, Էւրոբա բօլիթիգասընբն սավալբ թէվճճիւհինիւ սահիհէն քէշֆ իտէպիլէճէ.ք գատար իմարէթլէր կէօրէպիլիրմիյիզ։

Ց. ՎԱՐԴԱՆ

Քիրէսունտան 11 էյլուլ բումի թարիխիյէ Լա Թիւրքի զազէթասընա եազըլմըշ տբր։

Պիր այ զարֆընտա, պուրաեա 2000 նէֆէր գարը վէ չօճուգ Ապաղա թաշընմըշ տբր։ Շու պիչարէլէր, ֆէվգէլատէ սէֆիլ հալտէ պուլունտուգտան պաչգա, սբթմա, վէ իսնալ իլլէթինէ միւպթէլա օլմուշլար տբր։ Շիմտիլիք պունլար խանլարտա վէ սաիր պօշ օլան մահալլէրտէ խսքեան խիլմիշլէր տիր։ Հիւքիւմէթ.ենէվմիյէ պէհէր նէֆէրէ եարբմ օգգա էքմէք վէ մէճճանէն մուալիճէ վէրիյօր։

Էմրի թէտավիլէրի իշին պէլէտիյէ հէքիմլէրի թայեին օլունմուշլար տբր։ Հէր կիւն խասթալբգտան, ֆէնա եէյճէ.քտէն, վէ հավասբզ մահալլէրտէ պիր չօղունուն պիրտէն սաքին օլմաբնտան նաչի, չօգ վէֆիեաթ վուգու պուլմագտա տբր։ Պունլարա գբշը պուրատտա կէչիրտիքլէրի հալտէ, չօղու թէլէֆ օլուր։ Պու մուհաճիրլէրին ահվալու հարէքեաթընտան չիքեայէթ օլեանմազ։

Պու սէնէ ֆբնտբգ մահսուլու բէք չօգ օլուպ, 160000 դանթարի (պէհէրի 44 օդգա) գատար հասբլ օլաճաղը մէմուլ տբր։ Պու մահսուլուն հէր սէնէ իւչ տէ իքիսինի Ռուսիա սաթուն ալբրտը, ֆագաթ պու սէնէ մուհարէպէ մինասիպէթիյլէ լիմանլարը գաբալը օլտուղունտան, թիւճճարլար պէօյիւք իշլէրէ սալմաղա ճէսարէթ իտէմէյօրլար։ Պա խուսուս քի, էճնէպի բիացալարտան, կէլէն խապէրլէր տէ ֆիեաթլարտան տիւշիւն օլտուղունու պիլտիրիյօր. պուրատա մալ Էվրոբատան զիեատէ պահալը տբր, խարիճէ նագլիեաթ չիմտիլիք բէք մահտուտ օլուպ, միւսաիտ վագթա պէքլէնիյօր։ Մէքթուպու գարաեաճաղըմ էմնատէ Ապաղալարբն սաիր մահալլէ նագլի զբմնբնտա վարբօրլար կէլտիյինի վէ եօլ նաֆաղալարը հազբրլանտբրընը խապէր ալտբմ։

Մէքթէպի Սուլթանիտէ, պլբգբը կբլբրդբը չօճուգլարտան պաչգա, պիր թագըմտա մէճճանէն հայվանաթըն պէսլէնմէքտէ օլտուղու ճիվար վէ խուսուսուլա, Եէնի Զարշը վէ Լէհ սօղագլարը ահալիսինին խասէթէն, իտարէխանէմիզէ վագը օլան շիքեայէթլէրինտէն անլաշբլբը։ Պու հայվանաթըն, մէքթէպի մէզբիւրուն միւտիր սանիսի Մէհմէտ էֆէնտինին օլտուղու տախի խապէր վէրիլտի։ Պուրալարը ահալիյէ բահճի պիր շէյ տէյիլ տիր։ Լաքին ահալիյէ բահճի օլան ճիհէթի տէ վար տբր։

Հայվանաթը մէղքիւրէ ալէսսապահ, մէքթէպին պաղչէսինէ սալը վերիլիպ, պունլարըն ֆէնա ֆէնա վէ գուվվէթլիճէ գոյվերտիրլէրի պ՝էյմանիզ սէսլէրտէն ճիվար ահալիսի ֆէնա հալտէ պիհուզուր օլուեորումուշ։ Պէօյլէ Պէյօղլուններուն կէօպէյի սաեբլան պիր մահալտէ հէրքէս 150–200 լիրա քիրա վերիպ օթուրտուգտան սոնրա, գբրտա օթուրուեոր կիպի, սապահլարը պու հայվանլարըն սէսլէրինտէն բահաթսըզ օլմալտը, ասղրուսու թէհամմիլ օլունուր չէյ տէյիլ տիր։ Պա խուսուս քի հայվանլար մէքթէպին տէ մալի օլմաեբպ, միւտիրի սանիսինին իմիշ։ Իշին պու չըգգը սահիհ իսէ, օրաեը տէվլէթին, աղըլ տէյիլ մէքթէպ տէյի թէէսիս իթմիշ օլտուղունու։ Իսթար իթմէք պիր քէրրէ լաղըմտը։ Պու իսթարըմըզ, մէքթէպի մէղքիւր միւտիրլէրի թարաֆընտան իսթիմա օլունմազ իսէ, պատէհուսայիր սուրէթլէ իճապընա պագմագտա բէք միւշքիլ պիր չէյ տէյիլ տիր։ Պուրալարա տրգգաթ վէ հիմմէթ Ալթընճը տայիրէնին տէ վազայիֆի ասլիյէսինէ տիր զանն իտէրիզ։

— Դարթալ գաղասընտա Զէքմէ գարիյէսինտէ պիր Իսլամ գատընընճն պիր չօպանա ալագա իտէրէք, գօմշուսու պուլունան պիր չախսալ, զէվճինի թէլէֆ իթմէսի իչին 400 ղրուշ բէշին վէ 600 ղրուշ վերէսիյէ օլմագ իւզրէ մուգավէլէ էյլէմէսի իւզերինէ, չախսը մերգումմ պիր թագրիպ մէղքիւր գատընճն պիչարէ զէվճինի պօղմուշ օլտուղու վէ պու ճինայէթ Զապբթա թարաֆընտան իսթիսպար գբլընտրգտա, գաթիլի մերգումուն ախղ ու կիրիֆթ օլունտուղու, վէ մագթուլուն գոյնուսնտան պիրի գալզ օլարագ իքի ատէտ եիրմիլիք ալթուն վէ 100 ղրուշ մէթալիք վէ 250 ղրշ. գայիմէ ագճէ պուլունաուղու, պա վարագա իտարէխանէմիզէ խապէր վերիլմիշ տիր։

— Զարպխանէլի Հիւլեան Ռուբէն էֆէնտի Իւսկիւտարտան պիր արապաեա պինէր իսէ տէ, եօլտա արապա գբրբլարագ, իչինտէ պուլունանլարըն պիր գաչբ զէտէլէնիր։

Պու միսիլու խուսուսաթա Պէլէտիյէ տաիրէլէրի թարաֆընտան տրգգաթ օլունմազը տբր։ Գբրբդ արապալար նալսբզ վէ խույլու պէյկիրլէրտէն հէր կիւն նէ գատար սագաթլբգ օլտուղու կէօրիւլտիյիւ հալտէ պու խուսուսլարըն հալա պու գատար իհմալտէ պբրագբլմասընա թէէսիւֆ օլունուր։

— 10 էյլուլ Թարիխիյլէ Բէթէրսպուրկտան պէր վէճհի զիր եազբլբյոր։

Իմբէրաթօրիչանըն թահթը նազարէթինտէն օլարագ իչլէյէն շբմէնտբֆէր խասթա գաթարլարը Եաշտան 50 եարալը վէ 50 ասքէրի համիլէն պուրաեա մուվասէլէթ իթտի, իմբէրաթօրիչա խասթալարը իսթիգպալ իթմէք իւզրէ պիր թագբմ տիւշէսլէր իլե պէրապէր Նիգօլա ըսթասիօնունա կէթտի։ Իմբէրաթօրիչա հէր պիր վակօնա կիրիպ, խասթալար իլէ կէօրիւշտիւքտէն սօնսօնրա, գահվալթը վերիլմէսինի էմր էթտի։ Մուախխարէն քէնտիսի տախի պէրապէր օլտուղու հալտէ, խասթախանէլէրէ կիթտիլէր։

Իմբէրաթօրիչանըն Մօսգատա, Քուրսգտա, Քիէֆտէ, Շարգօյտա, Քիշնէֆտէ, Օտէսսատա Եաշտա վէ Պուլկարիսթանտա պուլունան խասթախանէլէրի մուահէնէ իտէճէյի, վէ Պուլղարիսթանա կէլիպ, իմբէրաթօրու կէօրէճէյի բիվայէթ օլունուեոր։

Մօսգօֆ օրտուսունուն միհմմանթը հագգընտա շիքեայէթ օլունուեոր։ Կէրէք Ռումանիա վէ կէրէք Օտէսա շբմէնաբֆէր իտարէլէրի, Պուլղարիսթան գրտուսունա Օտէսատան նագլ օլունան երղագ իչին իքի գաթ նագլիյէ ըէսմի թալէպ օլունմագտա աբր։ Պուլղարլար պիլէ Ռուսիա օրտուլարբնպ մախսուս օլան թիւթիւն իւզէրինէ Զէրնավօտա տա ֆահիշ ըէամ ալբեօրլար։

Շու հալին թաթիլի լաղըմ կէլիր։ Խասսա օրտունուն պագբսը պու կիւն պուրատան հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։ Սիւվարիլէրին պիր գբսմբ Թունաեա եէթիշմիշ տիր։

— 1870 սէնէսինտէն պէրու Ալմանեատա պիր իթիգատ վար տբր քի, Ֆրանսատա 80 եաշընը միթէճավուզ վէ էսմրիւնտէ բէք չօղ մուհարէպէ իշլէրիյլէ մէշղուլ պուլունան պիր պէօյիւք բօլիթիգա ատամբ վէֆաթ իյլէտիքտէն իւչ այ սոնրա բրէնս Պիզմարգբն տախի վէֆաթ իտէճէյինտէն իպարէթ տիր։ Պու քէրրէ Մ. Թիէրին վէֆաթը պու իթիգատը թազէլէմիշ տիր։

ՄԻԼԻՑԷ

Ա Զ Դ

Ցառաջիկայ Կիւրակէ սեպ. 18 Գոռմ-Գարուի Ս. Լուսաւորչեան օրիորդաց վարժարանի մէջ Հայ Գրական Ընկերութեան կողմէն պիտի ատենախօսեն Ռ. Ց. Պէրպէրեան էֆ. «Թշուառութեան և Դիթոյ», նոյնպէս Մ. Դուրեան էֆ. «Հայրենասիրութեան» վերայ, ի ժամ 7։

Կը հրաւիրուին արք և տիկնայք լսել սոյն ազգօգուտ ատենախօսութիւնները։

Տեսուչ Վարժարանի

15 Սեպ. 1877 Սոֆիա Քահանայ,
Լու. Վարժարան
ի Գում-Գաբու

ՍԱՐ ՌԱՖԻՅԷ

ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱՁԱՍԸ

17 Իյլուլ

Լոնտ ում. տիւն ագչամ	10–26
Պու սապահ	10–37
Խթիգ. 65 (Մութօն) 6 % ֆ.	54
» 65 » 6 % ֆ.	54
» 69 (Թինար) 6	49
» 72 (Պոնտիս Թրէզոր) Լ.	17 50
» 73 6 % ֆ.	47 50
Ռումէլի չբմէնտրֆէր 3 %	31– 62 1/2

—

Լոնտրա, 16 Իյլուլ

Ինկիլիզ գոնսոլիտ	95–9/16
Էսհամը ումումի աչբլտը	9–7/8
» » գաբանտը	10–5/16

—

Բարիզ, 16 Իյլուլ.

Ֆրանսըզ ֆոնտսուս 5	105–42 1/2
Էսհամը ումումի աչբլտը	10–17 1/2
» » գաբանտը	10–47 1/2
Շբմէնտրֆէր	35

—

ԱԳՋԼԷՐԻՆ ԲԻԱՁԱՍԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	109–06
Ֆրանսըզ ալթունու	86–22
Բօլ	88–
Գրբմից ալթունու	51 12
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	105
Մէթալիք »	117–
Գայմէ պու սապահ »	184–10
Պագբր »	164–

—

ՐԱՍԱՏԻԱՆԷԻ ԱՄԻՐՔ

16 Էյլուլ.

	Ալֆր.	Սանթ.	Տ-էբէ
Կիւնէշին տօղուշու	5	55	
» պաթտըղը	5	46	
Էօյլէ ալաթուրգա	6	7	
Բօյրազ ըիւղկեարը գուվվէթլի			
Հարարէթի Հավա	13–	տէրէճէ։	

Ղազէթամբզըն Պէյօղունտա Պէօյլուք ճատտէտ քեային թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընընքեաֆֆէսինտէ սաթըլտըղը կիպի, պաշլըճա Գալաթա Թիւնէլինին եօգարբքի գաբուսու աղընտաքի թիւթիւնճիւ վէ սարրաֆ տիւքքեանընտա վէ քէօբրիւ պաշընտաքի պարագատա վէ Սթամպօլտա Պաղչէ-գաբուսունտա սուճու Պօղոս աղանընն տիւքքեանընտա սաթըլմագտա օլտուղու վէ ֆիյաթը տախի 30 փարայ պագբր վէ եախօտ 40 փարայ գայմէ ագճէ օլտուղու խասսէթէն իան օլունուր։

Պատէզին կէրէք տաշրալարտան վէ կէրէք պուրատան ղազէթամբզըն իտարէսինէ ախտ օլան խուսուսաթ հագգընտա եազբլաճագ մէքթուպլարըն, Ստամպօլտա, Քիւրքճի խանընտա Ն. 7 Թէրճէմանը էֆքեար իտարէսինտէ ճիվէլէքեան Տիգրան Աղանամընա օլարագ թահրիր վէ թէսեիր գբլընմալարը խասսէթէն իսթար օլունուր։

Սահիպ ղազէթա
Ա. Ս.

ԻԼԱՆԱԹ

—

ՏՕԳԹԷՕՐ ՏԱՏԸՐԵԱՆ

Տօգթէօր Տատրբեան պու տէֆա Պէյօղլունտա Թարլա պաչը ճատտէսինտէ Համակամ ընկերութիւնուն գաղինօսը գարչբսընտա Ն. 29 խանէյէ նագլ էտիպ հէր սապահ ալաթուրքա սաաթ 3է տէք վէ ագչամ սաաթ 8տան պաչլայարագ խասթալար մուայէնէ իտէճէյի վէ խթէէնլէրէ վիզիթա վերէճէյի վէ բաղար էրթէսի կիւնլէրի տախի սաաթ 8տէն 11է տէք քէզալիք մէղքիւր խանէսինտէ ֆուգարաեա մէճճանէն պագահաղը, վէ հէր կիւն էօյլէ վագթը կէտիք բաչա ճիվարընտա վագը Գալի բաչա ճատտէսինտէ Ն. 40 խանէտէ պուլունաճաղը իսթար խալիր։

—=—

Գալաթատա Տօղրու եօլտա Գաֆէճի սօգաղընտա սահիպի էլինտէն սաթըլդ պիր արտա օլուպ, թալիպինին մաթպաամբզա միւրաճաաթ խլէմէսի իլան օլունուր։

ԳԱԲՈՒՏԱՆ ՀԱԹԷՐԱՍԸՆ ՍԷՐԿԻՒՋԷՇԻ

—

ՄՈՒՍԱՎՎԷՐ ԳՈՒԹՊՈՒ ՇԸՄԱԼԻ ՍԷՆԱՀԷԹՆԱՄԷՍԻ

—

ԺԻԼ ՎԷՐՆԻՆ ԷՍԷՐԻ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

Ցովհաննես Ղուկասեան

Իշպու սէեահէթնամէ իքի ճիլտէն իպարէթ օլուպ չիմտիլիք պիրինճի ճիլտի մէվզբյի ինթիշարէ չբգարբլմբշ տբր քի արզէն սէքսէն տէրէճէյէ գատար թէսատիւֆ օլունան ահվալի զարիպէյի կէօսթէրիր։

Իքինճի ճիլտի տախի տօգսան տէրէճէյէ եանի ասբլ Գութպու Շբմալիյէ գատար կէօրիլէն գարալար վէ տէնիզլէր իլէ պիր չօգ մախլուգաթ վէ սայիր զիհնլէրի հայրէթտէ պրագան քէչֆիեաթը հավի տիր։

Գու միսիլու քիթապլար, միլլէթիմիզտէ մուարիֆին ինթիշարընա պատի օլապիլէճէյինտէն, վէ գրաաթ իսէնլէր։ Չիւպհէսիզ բէք չօգ չէյլէր խաթիֆատէ իտէպիլէճէքլէրինտէն, թավսիյէսինտէն կէրի տուրամայբզ։

Ֆիյաթը 3 օնլուգ քեաղըտ օլուպ, հէր քիթապ սաթըճըլարընա պուլունուր։

ԱՍԸԼ ԳԱԶԱՄԻԱ

ԵԱՆԻ

1878

ՍԷՆԷՑԻ ԻՍԱՎԻՑԷՑ ՄԱԽՍՈՒՍ ՕԼԱՆ

ԻՍԹԻԽՐԱՋԱԹ

(ԻԼԱՎԷ)

Նիեեք վէ գբսմէքէ տայիր

Գու Գազամիանընը մէրքէզ մահէլի Ստամպօլտա Եէնիճամի Զիլինկիրլէր ճատտէսի Ն. 2 Ս. Ղ. Եազմաճեան քիթապխանէսինտէ վէ սայբր քիթապճը տիւքքեանլարընընտա սաթըլմագտա տբր։

Ֆիյ 100 փարայ

—=—

Ռ. Ց. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

—

ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՐԵՒՔ

Քերթուածք, մահ Սոկրատայ, ճառք, Ալլ եւ այլք, ցառելուած։

Հեղինակն իւր ինչ ինչ ոտանաւոր եւ արձակ գրուածներն եւ Լամարթինի՝ Գաղղիացի բանաստեղծին Սոկրատայ մահուն գրաբար տաղաչափեալ թարգմանութիւնն ամփոփած է սոյն գրքուկին մէջ։

Կը ծախուի 'ի Զադմագճըլար փողոց թիւ 20 եւ ամէն հայ գրավաճառաց քով։ Գին մէկ քսաննոց թղթադրամ։

ՄԻԻՑԻՐԻ ՂԱԶԷԹԱ
Ա. Ա.

ՄԱՐԳԱՐԷ Ց. ԳԱՎԱՃԵԱՆ
Իսթանպօլտա Քիւրքճի խանը Ն. 26.